

Abstracts posters

Poster-presentatie 36

Ondersteuningsactiviteiten van GGD-en ten behoeve van gezondheidsbevordering op school Resultaten van een vragenlijstonderzoek bij GGD-professionals

H.M. van Keulen¹, T.G.W.M. Paulussen¹, J.L. Roosjen², M. Fekkes¹
¹TNO, Leiden

²SOA Aids Nederland, Amsterdam

e-mail: hilde.vankeulen@tno.nl

Achtergrond en doelstelling: Gezondheidsbevordering op school is een wettelijk vastgelegde taak van de GGD. Dit onderzoek beschrijft de rol van GGD-en in de ondersteuning van scholen in het primair onderwijs (PO), voortgezet onderwijs (VO) en middelbaar beroepsonderwijs (MBO) bij gezondheidsbevordering.

Methode: Professionals van alle GGD-en in Nederland (n = 29) werden via de contactpersoon Gezonde School benaderd voor deelname aan een internetvragenlijst. Elke contactpersoon werd gevraagd drie deelnemers door te geven: twee uitvoerende (afdeling Gezondheidsbevordering/JGZ) en één beleidsmatige/management professional. Er werden 75 professionals van 28 GGD-en uitgenodigd voor de internetvragenlijst.

Resultaten: De antwoorden van 55 GGD-professionals (73%) van 28 GGD-en werden gebruikt voor het onderzoek. De meeste ondersteuning werd geboden aan het PO en VO, door meer dan tweederde van de deelnemers bij het uitvoeren van collectieve preventieactiviteiten en het verkennen van draagvlak voor integrale en structurele gezondheidsbevordering. De helft of minder deelnemers gaf aan dat de GGD ondersteuning bood aan het PO en VO bij het opstellen van een gezondheidsplan en een plan van aanpak voor de individuele zorgbehoefte van leerlingen. Minder dan 40% van de deelnemers bood ondersteuning op specifieke activiteiten aan het MBO. De meeste deelnemers (73%) hadden zelf behoefte aan ondersteuning, vooral bij het verkennen van draagvlak (68%) en het structureel inbedden van collectieve preventieactiviteiten (55%), bij voorkeur via materialen of instrumenten (60%), een handleiding Gezonde School voor het VO (58%) of netwerkbijeenkomsten (55%). De helft van de deelnemers gaf aan dat de GGD-afdeling andere professionals kan ondersteunen, via het beantwoorden van vragen (64%) of via materialen (54%).

Conclusies en aanbevelingen: GGD-en kunnen meer worden begeleid in de ondersteuning van scholen, vooral bij het verkennen van een draagvlak en het structureel inbedden van collectieve preventieactiviteiten. Deze begeleiding kan worden aangeboden via materialen, handleidingen of netwerkbijeenkomsten, onder andere met behulp van ondersteuning vanuit GGD-afdelingen zelf.

Poster-presentatie 37

1e stap lokale aanpak in het stimuleren van de helmdracht bij wielrenners en mountainbikers succesvol

S.J. Kloet, C. Bruijnen, I. Vriend, K. Klein Wolt
Stichting Consument en Veiligheid, Amsterdam
e-mail: s.kloet@veiligheid.nl

Achtergrond: Jaarlijks belanden 3700 wielrenners en mountainbikers op een Spoedeisende Hulp van een ziekenhuis. Letsels aan het hoofd komen daarbij veel voor en hebben vaak ook

ernstige en/of langdurige gevolgen. De oplossing is simpel: al tijd een helm dragen. In de campagne 'Gebruik je kop, helm op', een initiatief van Consument en Veiligheid, de KNWU en NTFU ondersteund door de Rabobank, verschenen daarom in de zomer van 2010 op verschillende populaire fietsroutes in Nederland bermmonumenten gevolgd door een aantal spandoeken die een ervaringsverhaal van een slachtoffer vertelden.

Doel en methode: De interventie beoogde risicoperceptie, kennis en intentie te beïnvloeden ten opzichte van het kopen en/of (vaker) dragen van de helm. Met behulp van een time series design (3 metingen) is de invloed van de campagne in kaart gebracht. Er is gemeten voorafgaand aan de campagne (0), 3 weken (1) en 3 maanden (2) na de start van de campagne. In 2011 volgt nog een 4e meting. In totaal hebben respectievelijk 1075 (0), 1376 (1) en 1174 (2) wielrenners en mountainbikers van 18-65 jaar meegewerkt. Tegelijkertijd is een procesevaluatie uitgevoerd.

Resultaten: Gemiddeld 26% van de doelgroep heeft in de campagneperiode iets gehoord of gezien dat ging over helmdracht. 1% van de doelgroep zegt dat ze naar aanleiding van de campagne een helm hebben gekocht en 5% van de wielrenners en 2% van de mountainbikers die nog geen helm hebben gekocht, zijn zeker van plan een helm te kopen naar aanleiding van de campagne.

Conclusies en aanbevelingen: Een regionale aanpak om helmdracht bij wielrenners en mountainbikers te bevorderen lijkt kansrijk. Aanbeveling is om te zoeken naar extra elementen die de huidige campagne versterken en misvattingen over het dragen van de helm wegnemen en een positieve intentie omzet naar gedrag.

Poster-presentatie 38

Visuele voorlichting voor reizigers, van idee tot toepasbaar hulpmiddel

A. Koornstra¹, C. Rozendaal²

¹GGD Nederland, Utrecht

²GGD Midden Nederland, Zeist

e-mail: akoornstra@ggd.nl

Doelstelling: Bij GGD Midden Nederland is een visueel voorlichtingsmodel (voorlichtingskaart met behulp van foto's) ontwikkeld waar mondelinge toelichting bij gegeven wordt, om de preventieve maatregelen met betrekking tot hepatitis A en B op eenvoudige wijze te verduidelijken voor reizigers. Het bleek dat veel reizigers de tekstuele informatie over risicofactoren niet begrijpen, niet lezen of niet onthouden. Deze visuele benadering, die ook de multiculturele communicatie bevordert, blijkt effectief en efficiënt: het leidt duidelijk tot een verbetering van kennis bij de reiziger en vereenvoudigt kennisoverdracht.

Aanpak: De kaart wordt tijdens het spreekuur gebruikt om de risicofactoren te tonen en te bespreken met de reiziger. Samenwerken met de farmacie was een positieve factor om beleid beter uit te kunnen dragen. Het voorlichtingsmodel wordt inmiddels bij veel GGD'en en andere vaccinerende instellingen gebruikt.

Conclusie: Visuele voorlichting werkt als een 'brug' in communicatie. Bewezen is dat de kennis omtrent de risicofactoren over het oplopen van Hepatitis A en B verbeterd is. Er is een aantoonbaar verschil in kennis gemeten tussen reizigers die zonder